

DOMOVINA

Uredništvo
pri Sekretarijati čestit N. S. — Dopolni Slovenskih fra-
nskril, raziskaj se na vsej strani.

Sedanja trikrat na Jeden, vsak prvičninski, izvedlo je potek: ter velja na Averzijo in Novembru 13 krov, na lotu 8 krov, 2 meseca 5 krov. Za Ameriko in drugo delno toliko vel, kolikor morda politika, namreč: Na lotu 17 krov, po lotu 8 krov 50 vira. Naslednja se politika upravnitve, pustja se na vsej strani.

Za koncerte
se plačuje od vsega potrebitnega po 10 vincijskem na vsej
strani: na velje koncerte in slavljedarske inceritirje
materijal.

Mesecna priloga „Slovenski Tehnik“.

Krisa v „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Pod tem naslovom poroča „Slovenski“ o letovanjem občnem zboru naših lokalnih družb. Kak namen so imeli „Slovenčevi“ somiljenjeni že pred skupščino, nam pravijo besede, katere stojijo koj na začetku tega poročila: „Danščina skupščina bo pokazala, ali je v naši lokalni družbi še mogoče skupno delo ali ne.“ „Slovenec“ in njegovi somiljenjeni bi bili pripravljeni na tako zvanlo „skupno“ delo pod enim pogojem: da je, aka bi bili izvoljeni v odbor sami klerikalci. Drugače pa ne in ne! O resničnosti te trdive prisega injava, katero je Grafenauer v imenu klerikalcev prečital na skupščini in lista njih kandidatov.

Oboje se glisti doslovno: „Podpisani v svojem in v imenu svojih somiljenjenikov obdala jejo, da se je vprašanje državnega vodstva redilo potom ne naprej pripravljene majorizacije. Sosebno glede na obmejne Slovenske zmore po način trdimo preprizanje družba dosegli svoj namen le tedaj, ako se dnevnimi funkcionarji izvložijo sporazumno.“ („Izvložje sporazumno“ posneti pač, potom kompromis; sedaj pa poglejte si to „komprimiso“ kandidatno listo in sodite sami, ali se ti gospodje frivolno ne norčujejo iz neklerikalcev!)

„Za Korosko: dr. Breje, Podgorje, Grafenauer; za Štajersko: dr. Korošec, prof. Verstošek; za Primorsko: Raspet; na Kranjsko: kanonički Kalan, Pogačnik, dr. Žitnik“. Niso li to imena samih bespremnih in nepomirljivih klerikalcev? In to bi naj bil sporazum? Prej je bila,

že dogovorjena neka kompromisa lista, ker je pa g. dr. Mihail Opeka predlagal, naj se preskrbi, da se glasovanje udeleže samo upravnici, se jo glasovalo po listih in klerikalni kandidati so pri tem propali. Dr. Opeka in njeni somiljenjeni so pa to itak vedeli, hoteli so le provokirati ta izid glasovanja, da imajo sedaj formalen izgovor za to, da obrnejo svojo agitacijo in svojo mrzljavo proti lokalni družbi in da odvrale vso odgovornost za raspór na „liberalce“, na Hribarja in Omladinske. Ce se gospodov rodujukrat začenja in nehava s svojo stranko, potem je tako postopanje umilivo. Mi smo vedno trdili, da je klerikalcem strankarstvo nad vse, narodna korist pa postranska stvar. Sedaj so to le enkrat pokazali — in kakor se vidi, nam bodo to tudi kmalu z dejaniji dokazali. Na neklerikalcih je, da položaj izkoristijo in naroda dokajajo, da se tudi brez klerikalcev lahko mnogo uspešnega dela vrati za narodni blagaj!

Smedo je očitanje klerikalcev, da si nove izvoljeni odborniki niso pridobili se nikakih zaslug za slovensko želstvo. Povedo naj nam, koliko zaslug si pridobili njih gori in menoma navedeni kandidatje na tem polju? Zasluge enih in drugih si pa danes popolnoma jednake, ker jih nič ni. Mladi so nastopili kot kritiki; sedaj so izvoljeni, ter imajo priliko, da se počakejo v praksi. Ne napadajte jih, ne mečete jim polem pod noge, že predno so začeli, ker boste sicer na eventualno neuspešno skrivi. Baš sedaj, ko ste pri volitvah poraženi, imate

najlepšo priliko pokazati vrljenost svoje modrosti in zrelosti s tem, da lokalni družbi ne odtagnjete svoje posodi, da se je mariv te m. snejje oklene. Bodete li res tako modri in zredi — ali bodo nečimernost in mačevalnost v Vas premagala vas dobre nagoni? — To bodo Vaša zrelostna skutka.

Politični pregled.

Slovensko državstvo.

Moravski deželní zbor bo sklican septembra meseca na kratko zasedanje, da roči način gospodarske upravljanje in predaja za podporo po nimah poškodovanju. Soc. demokrati bodo stavili svoj predlog, naj se avde splošna in jednaka volilna pravica za deželni zbor.

„Hlas Naroda“ poroča, da češki deželni zbor brizike ne bodo več sklicani marjeti razpadeti ter da bodo razpisane nove volilne po starem volilnem redu. To bi bilo Nemcem po volji. Vas nemške stranke se odločno upirajo vsaki volilni reformi ter zahtevajo, da smejo priti na dnevnai red, oba bi bil deželni zbor, ki se sklican, samo gospodarske upravljanje, nikakor pa ne premena volilnega redu. Nemški odpor bi se dal zlomiti, ako bi češke mešanice stranke sklene s soc. demokracijo obeh narodnosti zahtevala splošno, jednako, direktno in tajne volilne pravice za deželni zbor. Toliko raznodsot in politične dalekorvidnosti pa ni pričakovati, zato bodo le nadalje nemški manjšini gospodarovali v deželi.

Galički deželni zbor bodo sklican septembra meseca ter se bodo hvali ne samo z gospodarskimi upravljanji, ampak tudi z reformo volilnega redu za deželni zbor. Soc. demokrati in Mladarski prirejajo po vsej deželi shode ter vabljajo narod, da glosa zahteva upajajo splošne in jednake volilne pravice za deželni zbor. Med Poljaki skita se gibanje soc. dem. in ljudska stranka. Vsi prijetljivi ljudstva in pravi demokrati delajo neusorno na to, da bi dolajajoči sloje prebivalstva, poljedelce in industrijske delave probudili in organizirali, da bi se tako latje ostrelj vsele lakte, davkovstva in uradništva. To pot je ne pojda, demokracija bodo je premagala, ker ni se organizirana ne v Poljakh ne v Rascih. Sedaj vrednega klica bodo diktirala premožne volilnega redu po svoji volji in bodo vrgla massen drobtinico splošne karice s poz podlanci. Toda gibanje je v tem in ni je moč na znata, ki bi mogla ved vendar, dokler ne bodo tudi zahteva do pičice splojena.

Vladni listi poročajo, da bodo državnemu zboru podani različni predlogi o davčnikih, političnih in socijalnih reformah. V prvi vrsti se navaja davčna reforma. Pri kihom davku se bodo davčnopladeralcem znašlo breme s tem, da se vstvari dosegaj veljavno vključeno višanje davčnega dohodka. Dodan pristojbeni se bodo na veliko dedičnine povrhlo, za najhujšo dedičino čisto odpravili ali začakali. Preporedale se bodo naknadne doletke v obrambu zdravja delavcev pri storitvah štadijivih produkcijah, objektivno se nadalje ure-

LISTEK.

Martin Žunkovič: Wann wurde Mitteleuropa von den Slaven besiedelt?

Ocenil dr. Henrik Tuma.

(Kosice.)

Vse germanske navdušenje prvega dela 19. stoletja pokazalo se je ravno pri složnosti v zvezi z etnologijo in zgodovino, ki zeli dokazati, da je sploh v Evropi germanški ali pa da se je stvorilo pod vplivom germanstva. Da se je tako v vedi ustavljano istina o Keltih in Germanih, je iskati vzrok le v partikularizmu. Slovani so še pričetkom 19. stoletja znanstveno skoraj ni poznavali. Latinska plemena so perhoreščirala germanščino in naravno je, da niso hoteli o prednikih slišati drugače, nego da so Kelti. Germani so perhoreščirali sosedne Slovance in v

zvez s pravljico o preseljevanju narodov so seveda osi isti, ki so dali kulturno na vzhod in zahod in če ne ne kulturno, vsaj telesno in dnevnino.

Grki in rimske pisatelji nikjer ne govore o podvrženih plemenih, ampak govore le o gospodijočih narodih, s katerimi so prisli v diktov ali po vojski ali po trgovini. V tej dobi je bilo za ves gospodarski položaj Evrope značilno dejstvo, da je bil dežavski stan snužen brez imena in brez zgodovine in gospodarskega stola dnuhovnik, vojak in mečan in le o tem nam govore zgodovinske listine. Izraz Kelt, German in more imeti nikakega etnografskega pomena ni za dobe Rimljancev ni za časa takozvane silevine narodov. Nikjer ne ponosja Kelt, German stalnega avtohtona prebivalstva, povsed nam nastopa Kelt in German, sprva kot bojujoče se čete, pozneje kot gospodar različnih podvrženih

narodov. „German“ tolmačilo se je do sedaj in Ger — kopje in man — nob, tretje mojte s kopji. Učenjak Th. Seelmann pa prav pravi, da bi bilo to prečudo, da so se ali sami ali so jo jih drugi tako imenovali, ker so takrat kopija nosili vsi: Kelti, Germani in Rimljani. Zato izvaja na to ima in keltške germe — godzni kraj t. j. Kelti so bili višji v kulturi se nemški govor nazivali: valgarni, ljudski. Te menjajo se teorije nemški filologov kažejo najbolj kolike važnosti je dajati filologiji. Se le, ko pričajo tudi slovenska plemena bojevito nastopati, se začenja govoriti tudi o njih. Vsa zgodovina starega in srednjega veka obseg le napadajoč, bojujoča se plie-

mena ter prezira dočela zineče narode. Zato so seveda le po sociologiji sklopiti, da o Slovanih ni govor v zgodovini zato, ker so bili mireni, pastirske in poljedelski avtohtoni narod, preko katerega so hrumele bojne teste in katerega so zavladale ali pa se zlise s njim in se poizgubile med njimi. Najboljši dokaz vidimo ravno v tem, da so se medne bojne čete Germanov početno v poznejših časih poizgubile med prebivalstvom Španije, Francije in Italije. Porsod kater kralj da dejanski dokazati assimiliranje narodov, imamo prikaz, da se jo znajovalen, da je bil maloštevilna, dočela poizgubil med naseljenimi premagaju narodom in da je tam, kjer je tudi precej številno nastopil, izgubil po redjem svoj jezik ter prevzel kulturo in gospodarstvo podjarmljenega naroda. Vstvari pa je — a tudi ne povsed — politično organizacijo, kar je naravno, ko se gre za gospoda nad podjarmljencem in se je

član delavnika in revizijo obrtnega roda.

Madžarski listi se podajo z vprašanjem takovih ustanovnih garancij. Pravijo, da bode zakonski načrt jeseni predložen parlamentu, da se pa lahko ugodi, da ne dobi kraljev enakcija, kar bi preverjalo nov in nevarni raspored med kraljem in parlamentom. Isti listi se podajo tudi z nagrobov in Avstrijo ter odločno zahtevajo, da se kvotu ne sme svrliti. Nekateri zahtevajo naj se roči to vprašanje k krate z madžarskimi narodnimi zahtevami glede skupne vojske.

Dopisi.

iz Vojnika. Razsvetljeno od svetega duha in grana od vrde ljubemi do „nemškega blaženega naroda v Vojniku“, si je spet opomogel po dolgem času dopisnik nemške „vahtarice“ in napisal nekaj, kar nas navaja s „strahom in grozno“ — Zmedeno, okorilo in omenjeno je dovolj to „duševno delo“, ki dela sare vse čast napotim in osrednjim glavicam, ki representirajo haje vojniško nemščino — zapoznel in poselil cvet rea prave vojniške nemške inteligence.

Da bi ne sredili najrejščih tajnosti izra kulic, bi vas poslovili v vadi otroki naivnosti in zasplojenosti — tako pa občudujemo valo zlobnosti. — Kaj gorovite za kulizami o smrti ne-srednjega hrastica — vemo, kaj goroviti okoli vse veliki Nemec Ribisl, tudi vemo, ker na mimo pogledati male globlje v vade nemške vrste in strneti nad „nadzilevskim“ naporem takajnega žandarmcerja, ki je, kakor sama pravi, za vse, torej pravčina!

Ne maramo igriti uloge tajnih policijistov napram ljudem, ki so se z veliko silo našralki resnice in pravice — vprašamo pa, kako si naj mi na-vadni ljudje, ki smo že povrh Slovencev, razlagamo obnašanje in postopevanje Zottlovega pomočnika v podeljek, ki pred sedmo reno vstrejajo po eni strani noci, ko se je vendar nadlo hrast tele ob pot devetih vjetraj, kakor nam je povedal eden veliki nemški steberov. Tukrat nismo razmeli, kdo namen, danes pa, ko vse te vemo, vas razumemo prav dobro — ne, to je vrhunska zlobnost, kakor je ni smocen vsek — In nata slavna žandarmcerja, kaj po-roče ona k temu — tu, kar je lazi, ko se je z revolvrji streljal in potem krivito določil nadlo ljudi — možljiva je. Mi pa zadeva ne hipotitno izred-oti, ker ne maramo biti te nadalju takov brez prava in pod nekim absolu-tivnem človeku, ki je stop za pravico.

moralno ustanoviti med njima odnoblje. Georg Niebour pravi v „Vorträge über römische Geschichte“: „Es scheint der Gang der Weltgeschichte zu sein, dass Eroberungen und vielfache Ver-mischung die ursprünglich zahllosen Stämme in einander schmelzen und die, welche zur Verschmelzung unfähig sind, ausstirben.“ To je pa tudi biologičen zakon.

Zankovčevega mnenja je tudi učenjak Gumplovic, ki pravi na strani 177 „Staatsrecht“: „Da jedoch alljede Nachricht über eine solche Einwan-derung fahlt, ist die gegenwärtige An-nahme, dass es nur die Bezeichnung „Slaven“ ist, die für die, in diesen Ländern von jehor anständiger ackerba-treibendem Bevölkerung im 6. Jahr-hundert, neu ist, dass wir es also mit einer neuen Bevölkerung zu tun haben, mindestens ebenso berechtigt. Diese letztere Annahme erklärt aber obendrein den sonst unerklärlichen Umstand, dass wir weder im 5. noch

Terrorizirajo svoje backe — a nas ne boste, ker nazame še dalje ko do ob-diskografske crade in žandarmcerje po-stope v Vojniku.

iz Štev. Jurija ob Juditom Žu-teščem. Dolgo časa se je že razmotrivalo pri nas, kako bi se bolje od-pomoglo zaspanosti naših Žentjurjanov. Pri vinski prilici se je sicer govorilo in tisti martsik pismi o slovenskem Žentjurju, a ktor je pozna bolj nate tažne razmere, lahko o tem jago dvomi. Da bi pa našem reu krasnemu Žentjurju dali pristno slovensko lice, nadele se je že pred precej časom agitirati in pre-milljivati, ali bi ne bilo dobro ustanoviti „Žentjurško Sokola“. Ta predmet je „Domovina“ prerezabilo, že parkrat; bili so isti članki zarces polni avščenja za ustanovitev. Od tistega časa nam je misel in telja toliko k sreči prizara, da smo res začeli s pravim delom in smo si v ta namen pred nekaj dnevi izvolili osovalni odbor, ki naj vse potrebujo ukrene. Mislimo si stvar tako, da bi bil Žentjurški „Sokol“ odsek „Celjskega Sokola“. Že na poziv „Domovine“, naj se ustanovi pri nas „Sokol“, odvralo je takoj precej velikodusnih darovalcev. Prve darove so nato poslali gospod Štiftar, profesor v Kalogni na Raskon in Fran Oset, župančar na Pragerščaku, vsek po 5 K. Precej hajajo vostico smo pa tudi zaznali po prispevanju gosp. Kristiana, cand. phil. in drugih akademikov na počitnicah, tako da že pri izvolitvi osovalnega odbora imamo nabranih darov okoli 60 krov. Ker je pa ustanovitev sokolskega društva vezana z velikimi stroški za nakup telovadnega orodja in drugih potrebin, obraca se priravnljivi odbor na vse znance in prijatelje, na-rodnike dareviličev rok v bližini in tajini, da nam po možnosti prizomorejo s poljubnimi prispevkvi.

„Sokol“ bodo imel naloge razvratiti in prvečjino jedino Žentjurje, vrednotiti in vagojiti v arci Žentjarjanov pravni narodni ponos, napraviti s njih prave delavne domoljube. Sokol je bodo učil kropicati svoje telo, bistriči duh in bla-ziti srca.

V osovalnem odboru so sami de-lovni možji, ki bodo storili vse v blagorje svojih sobratov.

Prednost tem potom vse narodnjake in delavne zavode, naj nam pošljajo prispevke za naše preprečevanje narodno podjetje; hvaljeno Vam bomo mi in vse zavedni Žentjarjan. — Vse darove in darovalce bodoemo objavljati meseca po slovenski časopisici.

Dr. Josip Iparic, Zdravko Turin predsednik.

tažnik.

im 6. Jahrh., weder vor noch nach dieser Zeit irgend eine Spur einer Einwanderung der Slaven bemerkten.“ Istri štečajo prav na strani 187: „Die ländliche Bevölkerung warzelt im Boden, ist tatsächlich ein Teil desselben, soweit, dass ihre Nationalität fast die des Bodens angehören werden kann. Daher ist die Nationalität einer solchen Bevölkerung unansrottbar; sie scheint aus dem Boden immer neu zu wachsen.“

Nikakor nisem misil pisati jaz znanstvene kritike o delu Žankovićevem, kojega tudi Žanković sam ne pristeve znanstvenim, ampak le prinos k vprašanju in sicer prinos ne iz znanstvenega stališča, ampak iz nje-vegovga instinkta, nega iz intativnega. Zato je treba Žankovićev delo uva-ževati in skrbno obdelovanja vredno jo, da se tak poiskusi med nami tako proizvira. Najbolj pa obsoja naš inteligenco dejstvo, da ne dobimo med nami za težke znanstvene kritike ne-venega delavca, pač pa med pol-

iz Števinske dedine. Vse zlobnost in nekrščansko hinarstvo urednikov in dopisnikov naših dakovščinskih listov, kakor „Slovensca“, „Hl. Gosp.“, „Nedelja Doma“, kate naslednji dvoje evropski utrganiki na plodovitem polju njihovega „kridlašča“.

„Slovensca“ opisuje nasreč neke posestevce v Sav. dolini, kateri je udarila strila v klov in ubila jedno kravo. List dostavlja: „Omenjeni posestevci je bila posebno navdušena agitatorica za kandidata „Narodne stranke“ ter hincavko kondicije z besedami: „Ves-kakov pomislica vreden sinček!“

Dalej poroča isti list. „Oče ima sina v bogoslovju, a je vendar za na-rodnega kandidata. Sia mi piše, da će ne voli oče za „Knečko zvez“, ne pride na več domov. In gleje res-nično, ni ga bilo več živega v otovoru hišo, nitrgeva so ga pripeljali na dom. Upamo, da bo ta narodna zasplojenemu očetu odpis od!“

Ako bi hotel se več enakih „sinčajev“ poročati, bi lahko napolnil vse prodale „Domovine“. Navedeli smo samo ta dva stajata; dogodila sta se v Roblekovem in Jedorovikovem volil-nem okraju. — Moguče se zgodi kakšen tak čudež sedaj tudi v Plojevem volil-nem okraju.

Znadiščno na omenjenih poročilih je to, da dotični dopisnik ali urodnik, ki je dopis predelal, ni našel niti jedne besedice krščanskega usmiljenja ali sošilja, ni našel niti jedne besedice, da bi z njo izrazil krščanstva, odjustljivo ljubesen do blisknjega, ki je bistvo naše vere — ne, misli samo na maščevanje, kdeko pokazati, da podpira sam Bog našo pokvarjeno dahoččino in zasplojene ajne pristole pri maščevanju nad političnimi nasprotniki.

Da bi ustrovali bludno, mi kažejo take nevreče, ki se pripeto tudi pri klerikalih vsek dan, kot prot božji, ma pravijo, da take nevjere milii božji! Koliko je grešila v tem dahoččina, ki sama radi kolikortoliko inteligenco, kateri si je pridobil, ne verjam na to!

Dolžnost je vsakega dahočnika, kateri ima te kolikaj česta za vigo-jevalni pomen cerkvenih govorov, naj ne jemijo v smislu tistega, ki je rekel: „Ne sodite, da ne boste sojeni!“ Jud-Steva najplesmeštejšega četa, četa mi-ločnosti in sočutja do nevredneter ter ga zastrupila z maščevalnim sovražtvom!

iz Števinske. V gostilni „Zar Trance“ („pri grozd“) so preobjedli slovenskega kraha. To je pokazala dne 30. julija t. l. popoldne gostilničarjeva hčerka, ki ni hotela rassutiti nekega gospoda, kateri je vprašal po slovensko-

za račun. Ko je dotičnik, ki groti je s tedov nekaj nemški, zapet slavensko poprosi za račun, mu zahre nevtrino v obrač: „Wem sie nicht weiß, wo gehört sie in „Narodni dom“ und halten sie mich nicht auf!“ („Ako hocete izizvati, misle v „Narodni dom“ in me ne zadržujte!“)

Tako torej! Ako si hocete kaj na-rediti za svoj denar v svojem jedu, imenujte jo ti nestrentri po izizvanju Slovenc, ki zahajajo tako radi v omenjeno in druge nemške gostilne, ali vam to ne dovolj jasno povedano?

Zadosten je pač, da Vas morajo sponzirati Vase narodne dolžnosti natakarice in Vas na tak način opominjati, da v nemški gostilni za Vas ni prostora.

Odločilni faktorji naj poskrbe, da bode zavrnjati v restavraciji „Narodna dom“ red in sploh zdrave razmere, da bo vsak gost za pošten denar tudi po-šteno postrezen: in ko se to zgodi, todaj pa se sponzirajo vsi Slovenci vedno opominja omenjene natakarice, da je narodna dolžnost vsakega Slovencev podpirati le slovenske gostilničarje, trgovce in obrtnike. (Kakor je nam znano, je prevzela gostilno v „Na-rodnem domu“ gospica Lojzika Leon, katera najtopleje priporočamo vsakomur ter smo trdo prepričani, da bo ona vsakogar dobro in pošteno po-strategia, ker jo poznamo iz Celja kot najboljšo gostilničarko. Oponoma stavca.) Onim Slovencem pa, ki imajo za tak in enake „opomine“ gibač nesa, se zgodi čisto prav, da morajo potirati take „ljubzenivosti“ po nemških gu-stinah. Moguče se spomitačjo todaj ko jih vržajo Nemci nekega lepega dne-čes prag.

Tisti Nemci in nemčarji, ki bi se na vsak način radi izzibili nadščitnih in valjih Slovencev iz svojih gostil in trgovin, naj dajo nabiti na vrata napis: „Den Slovener ist der Eintritt verboten.“ (Za Slovence prepovedan vhod.) Moguče bo to pomagalo.

Blude v preosoblju. (Iz učiteljskih krogov.) Konč je zopet one dobe, v kateri se vrlo voka-lečne uradne učiteljske konferenčije po vseh okrajih. Pri teh konferenčah poročajo nad šolski nadzorniki o nad-zorovanju in vodji konference. Samo ob sebi je umeyno, da imajo z večino te konference nemško lice in le malo je takih nadzornikov na Spodnjem Stajerskem, ki bi vodili skupščino vsej deloma slovenski. Ne upajo si, ker bo vijež oblasti.

Kakor tudi znano, referirajo ob teh prilikah določeni šolniki o raznih tematik. Navadno se predpišejo tri in te mora vsek atletič izvršiti.

Poglejmo si sodaj malo, kako se te naloge izdelujejo. V populzoma slovenskem okraju, kjer je niti ene nemško šole, niti enega nemškega učitelja, izdelujejo nekateri in nekateri naloge v nemškem jeku. Da bi se pa pri vijež oblasti, tam v nemškem Gradcu bolj prikupili, sostavijo vse tri referate nemški, ali pa dva nemška in enega, no, naj se bo, slovenski. In takih slu-čajev dobijti v izključno slovenskem okraju po red.

Tudi letos smo obrnili pozornost na to napako in se prepritali, da se nismo zmotili. V okraju, kjer slikežuje zavedno, do zadnjega napredno učiteljstvo, našli smo štiri, z nečo napisane nemške elaborate.

Z obdelovanjem smo to komitati-rali in moramo pribiti — sili nas k temu naš narodni ponos — sili nas pa tudi tista mrasta nepoboljšljivost pri-zahteti. Kako vendar pridejo mi učitelji do tega, da bi izdelovali konfe-rencija vprašanja v nam tujem jeku, ko imamo vendar tako lep, milodonč jek. Zakaj bi se neki posluševali

Zmave pa nas skula s sirskega gospodarstva "Slovenstva" priklopiti k Gradiču. Čudno so nam bili, da se Zmave ne posreduje svoji prvi stroki, vinarske in sadjarstvo! Nači bi raje skulal rediti tiste sadarje, posebno vinarske, ki so le danes v "Verbandi", a so propadle vseh zemarosti v ponanjanju nadzornosti od strani "Verbandi"; isto velja glede mlekarov Hic Rhoda, gosp. Zmave, so čutite res tako ljubljeno do nas Slovensov! Ako pa bodo skuli ali nadaljevali svoja za nas pogubno domino delo, bodoemo prisiljeni poseti po ostrejem otrojčku. Kako je že tista a poturica je hajti od Turka!

— G. c. kr. profesor dr. Karol Tratnik svetujejo, naj našteje vsaj nekoliko svojih velikih nasleg na slovenski narod. To bo napravilo večji utik na njegovo tako veličastno posiranje z zadugami na glavnem skupštinu Ciril - Metodove družbe nasproti akademiku — Skromni, a radevski akademiki.

— Umrl je 7. avgusta v Mariboru profesor dr. Ladislav Laster (ni identičen z g. prof. Lukom Lasterjem).

— Iz Maribora. Predsednik tretega letosnjega poročnega zasedanja okrožnega sodišča je imenovan gospod Ladislav Perko, predsednik odr. sodišča. Namestnikom sta imenovana gg. Morecni in Vodner. — V Dravo je hotel skočiti dalmatinca Eibisch, pa so ji to zadržali minoidodi.

— Pogorel je v Šarkovcih pod Mariborom posestnik Jencs.

— Spomenek nadštevilje: Blaženjak — Veliki. Izraz pristopkov na nagrobi spomenik. — Darovali so: I. Solati okoliči žadranči: 1. Občina Oplotnica: a) V Oplotnici je pokral g. Janek Jr. ml. 100 K.; b) v Brebu g. Sparovec Fran 970 K.; c) v Koritnici g. Kras Simon 970 K.; d) v Cedraju g. Oderl Anton 750 K.; e) v Mackovici g. Steinacher Karol 640 K.; f) v Malebovici g. Golter Fran 780 K.; 2. Občina Občina: nadštevnik g. Leskovar Alojz 1154 K.; 3. Krajski bolnični svet Čedram 30 K. — II. Zvezni darovalci: 1. Gospa Skaza Matilda, nadštevna soprona v Velenci, 30 K.; 2. Pri storovnici "Konjčnica nač. društva" je po naključju 16 K.; 3. G. Kováčič L., nadštevnik pri Sv. Trojici v Slov. g. 10 K.; 4. Conci, nadštevnik slov. žid v Viljanju 6 K.; 5. G. Konar Rudolf, nadštevnik v Viljanju, še posejel 5 K.; 6. G. Želdeček Iv., nadštevnik v p. v Celju, 4 K.; 7. G. prof. Koprišnik Iv. v Mariboru 2 K.; 8. G. Šenčurk Lovre, nadštevnik v p. v Konjčnik, 2 K.; 9. G. Prešker Jožef, trgovec v Žrebotu, 2 K.; 10. G. Golič Kralj Marija, še posej. 10 K.; 11. G. Javoršek Franc, redar v Velenci, 1 K. Skupaj 25634 K.

Vsem conjanim darovalcem: Srčna hvala!

Zajedno naznamjam, da so bodo slovensko edkrto in Magistrirjanje spomenika vršilo v nadaljevanju 25. avgusta t. l. ob treh popoldan.

Sosedni osm. tevzarjev in tevzarice ter prijatelji boli in nadštevnik se k nadaljevičnemu vabijo; tevzarne nadštevije pa polnopravilno prislužejo.

Anton Brumen, nadštevnik.

Cedram, dan 4. avgusta 1907.

— Prvi hrvaški plamenčnik. Birli hrvaški ban, gosp. Pušatarović, je dolečil, da se porabi njegova pokojinja v znesku 6000 K. na Stipendijo, namejeno mladim hrvaškim slikarjem, ki parjajo, medicinare in teknikom. Za to redko veličastnost zasliši pač odstopnički banova spomin in hvaloznos naroda hrvaškega.

— Nagrade za rečitev stvilenja v znesku 55 K. so v je potrdila nadštevnik v Gradiču g. Antona Romicija v Narodiji, kar je isti ročil spomladi 1. 1904 Jakoba Dobnika iz Savinje.

— Zresti posli, ki so sluzili že mnogo let pri istem gospodarju, so revni in za delo nemordni, morejo viočiti potom šupanstva na okrajno gavarsto prolačo za nastavno cesarja Franca Josefa I. Štajerske hramilnice v Gradiču. Rok je do konca septembra.

— Vinška letina v Dalmaciji na

spleh prav dobro kaže, delevje v zadnjih dneh je tričas mnogo koristilo. V Kaštelcu (blizu Splita) bode letina slabla, ker je trna už vinograda silno poškodovala.

— Nov trudi škodljivec se je pojavil v slavnik tokajkih vinogradih na Ograkem. Ves pridelek je baje zaščiten in nikdo ne vo pomoci proti dosaj ſe neponaznemu škodljivcu.

— Prva avstrijska rokodelska razstava je bila v Glisendorfu slovensko odprtja. Slavnosti so je udeležili predsednik Štajerskega obrtnega društva z oborinami. Trgovinski minister dr. Fort je obizabil, da si prav gotovo razstavo ogleda, ki je za povsodijo in razvoj rokodelstva velikaga pomena. Nemški Štajerski rokodelci priznajo vsakot isto svoje razstave — za naše pa nikdo ne briga, da bi je organiziral in izdržal. — Gre — nemščak. V Glisendorfu blizu Gradiča je daroval v ponadjetih novih mario grof Arbogast Attens, hrvati huzarci častnik.

— Počaka. Počaka se je v ponadjetju na Vrbu pri Celovcu gosp. Alice Firbas, hčerka g. notarja Firbasa v Mariboru, s trgovcem g. Deckerman z Dunaja.

— Ministrski predsednik baron Beck se je podal ta teden s soprogo v St. Janž ob Bohinjskem jezero, kjer je bolje časova bival.

— V Novi Jork je 1. avg. svetno doseg parlak "Panasonic" parobrodne družbe "Cunard".

— Investicijski nadštevnik na Sp. Štajerske. Operarjane ponovno na nevarnosti, ki preti nadštevnik Štajerske radi invazije nemških učiteljev in željeških učiteljev v Mariboru. Operarjane nista sicer krajna Šolske svete, naj postopeče pri nastavljanju skrajno rigorozne in naj se ne dade premestiti prednjenih teh nemških trufil, ki se ne kot dijkatne ponudijo kot strateška Resnica, se ne jedešči danti slovenštinske in se edčitne norčujejo z našega jekška! Maj gredu na nemški Štajeri Midjano, da ne bi bilo nemustesa, ko bi se s tem upravljanjem borile tudi naše učiteljske organizacije na Spod. Štajersku, naj je to vpravljeno obenem kraljico vpravljanje mnogih slovenskih delat, ki studirajo na učiteljico! Pozor teda!

Krovjanjska.

— Narodna zavodnost v Ljubljani. "Slovenec" je kontaktilar, da je kupila grupe Tavčarjeva v nemščarski trgovini za večji znesek zlastinam. "Neva doba" je kontaktilar, da je nekaj trenutkov pozneje kupovala v isti trgovini grupe Sesterščeve in da kupuje tudi Šapun Hribri pri nemščarji. Vsa ta grupa različnih političnih strank se ravna todaj v granjivih slogih po skupinem vnašnjem geslu: "K Slovenscu ne gremo!" — Radi bi vedeti, kaj je bolj pod van kritiko, ali obrata in trgovske sposobnosti slovenskih sištarjev v Ljubljani ali pa praktična narodna zavodnost ljubljanskih pravnikov in njihovih žen. Priporočajo, da tudi drugi Šapun sledi narodnjaki in narodnjakinje.

— "Slovenec" uvedčljivo smo že enkrat povedali, da je aramato za njo, ako ne posajajo toliku senčnjepa na Štajerskem, da bi vse znali in nemški časnikov postavljanje imena vodjih krajev. Za "Prvahamom", "Kumberkom" pride sedaj "Kersbach". Po-

nestrečil se je nameč pri vojaških valah "goriškega" (?) pešpolka št. 47 na Krass neki Žetar iz Črešnjeva pri Ši. Biatorci. Pri "najbolje informir" - nemškem dnevniku, ki delo za dunavščinske interese politiko tudi na Štajerskem, niso vedeli, da je imenuje Keršbach slovenski Črešnjevec, pa so napisali Keršbach. Tako majhno domovino imamo Slovenci, pa še te ne poznajo niti časnikarji "najboljšega" slov. dnevnika. Sramota!

— Počoda industrija se tudi na Kranjskem lepo razvita. V Ljubljani priredi se na Sv. Višarje poseben romarski višak neki pater Utak. Radovedni smo, ali bo od čistega dobitka podaril kaj ljublj. revereš? — Nekaj pri Štokji Lekti priredi drug takšen dunavščinski podjetnik romarski višak na Sv. Goro pri Gorici. — Treba bi bilo opozoriti davčne oblasti, naj naščitijo tudi na to novo, zelo dobitčanoso industrijo, poseben zelo zdaten davek. Saj drugod so takoj pri roki in pripravljeni oglati vsakega obrtnika do nadnjevega vinara.

— Somemor. Sodni pristav Dolenc si je v Postojni preverjal vrat z britvo. Nekateri pravijo, da je storil in strahu pred legarjem.

Pričevanje.

Istrski rokodel. Nedavno so vasi listi potrošali, da je še gotova stvar, da bode po načrtu int. Schwarza z angleškim denarjem sončan solnik velik rokodel v celo Istru. Int. Schwarz je res napravil načrt in delčini odbor bi bil kmalu tako nepreviden, da bi bil ta projekt sprejet ter tako delčini navdihnil silno bremena na vrat. A soc. dem. in na njimi drugi so začeli načrt proučevati in pokazalo se je, da so si hotel kapitalisti zasigurni za dobro 60 let sigurno rento od 6%, od investiranega kapitala in že drago posavske dobitki. Ljudstvo bi plačevalo vodo silno drago (5 vln. za litro vodo, druge nego v Psih). Ta dobril klet je spaval po vodi — glavno zaslogo na to si je pridobil "Lavoratore" s svojo stvarno kritiko Schwarzenovega načrta.

Gospodarstvo.

Tržne cene na svetovnem trgu.

Pienica ograka nova (od reke Tise) 79—82 kg K 1870 do 1870.

pienica banatka starja 77—80 kg K 11,55 do 12,15.

pienica slovenska 77—81 kg nova K 11,15 do 11,75.

rž nova in poštanskega kraja 73—74 kg K 910 do 930, slovenska K 905 do K 935,

ježmes moravski novi K 925 do 10,80,

ovce ograki srednji K 680 do 875,

korusa ograka K starja 730 do 740.

Sladkor čokol K 2270 do 2234.

Sladkor trički pliš K 28/7, do 31/5,

Spirit (a krompirja) v Pragi K 57—

do 54—.

Mast (avrijska) v Bedinpretti K 145—

namizna slanina K 139—.

Kava Hamburg, ordinarna loko K 30—

do 32—, redna ordinarna K 33—

do 35—, dobra ordinarna K 34—

do 37—.

— Stanje hmelja. Poljedelsko ministerstvo je objavilo to le poročilo o stanju hmeljčev koncu julija t. l. V Gornej Avstriji se je poslabšalo stanje hmeljčev od zadnjega poročila valed doberavnega vremena. Ako se v kratkem vreme ne zholjta, bodo same srednja letina. Mrči se nikdar ne pojavi. — Po Srednjem Štajerskem že trajajo zgodni hmelj. Hmelj je lepo razviti, lepo kate, pričakovati je pa, da bude malo kasneje dober. Ves rastline so zdrave in proti mrču. — Čecke: V Datečkem okraju je imelo spodenka vreme neugoden vpliv na rast rastlin in razvoj cvetja, zadnji teden julija meseca se je pa vreme in stanje hmeljčev zholjalo. Kasni hmelj bode dal le srednja letina. Letina se v Številkah še ne da raznadi, ker se bode začeli branje lele v treh tednih. V lomazku, rakovnikem in kličkavskem okraju je hmelj valed slabega vremena trpel. V rodninskem okraju se je stanje hmeljčev zholjalo ter se je nadjeti dobre, posledek celo prav dobre letine. V polabkih krajih bode letina zelo neenakomerna ter bode v celoti raznala četrti del normalne letine. — Na Moravskem boda, co se tudi vreme zholjla, letina slabla nego lansko leto. Rastline so zdrave in proti mrču.

— V zapadni Galiciji se stanje hmeljčev ni zholjalo. Ako se vreme ne zholjka, je pričakovati popolnoma slabje letine. Če bi se pa vreme zholjalo, bo konaj srednja letina. Smetljaj skoduje zaroč. V srednjem dela zapadne Galicije je stanje malo neugodne. — V vzhodni Galiciji so hmeljči v boljšem stanu ter obetajo dobro srednjo letino. Mrči se dosegel še ni pojavit.

Svetovne vesti.

— Držinska tragedija. Blizu Plana na Čedlju je vrgel trgovec Krylik najprej svojega sina v reko, potem pa je skočil le sam za njim in utonil. Vrak tega strašnega dina je neznan.

— Ostalina patrijarška Braniborska se deli na dva dela: v privstvo imeto pokojnika, katero je zanbral in priloddil in od katerga ga po zakona srbske cerkve polovica cerkvi, polovica testamentnim dedičem; drugo polovico tvori premoščanje, katero je pokojnik pododeloval po svojem predniku in ki prehaja na naslednika. Ta polovica zasla dva milijona krov v diamantih, dragih kamencih, zlatini itd. Cerkveno premoščanje, s katerim razpolaga kongres srbske cerkve na Hrvatskem in Ogrskem zasla 20 milijonov krov.

— V Španiji na Latkom se ne vrâlie 1. avgusta protidržavni demonstraciji. Nekaj tisoč ljudi je omestavalo cerkev in samostan Salvičev in kamešnjem. Zahvalili so odpravo vseh samostanskih řek. Italijanski listi namreč sodaj od milanskega reditja sem priobčujejo še celo vrste hudočinov, katera so se godile po malediktih.

— Zakon bivšega duhovnika — valjaren. Otkrdo sodišče v Litomericah na Čedlju je razsodilo, da je zakon bivšega duhovnika neveljiv postrečenjem valjaren.

V najem se bodo oddali v Gorici v ulici Corso Verdi št. 22 v najlepšem kraju mesta razni prostori za trgovine s skladili v vred. Jeden teh prostorov bi bil pripravljen zlasti tudi za lepo kavarno. Reflektanti na te prostore se vabijo, da se s svojimi ponudbami obrnejo na načelstvo podpisane Centralne posojilnice, ki je lastnica dotičnega poslopja.

V GORICI, dan 2. avgusta 1907.

Načelstvo Centralne posojilnice v Gorici.

Lep harmonium

za po nizki ceni prodaja. Vod se izv
t Gospodja mrt. k. št. 26 v Celju. 420 5-2

Kupujte narodni kolek!

Hiša v Celju

na Glavnem trgu, v kateri se nahaja
startrgovina je neprerodljaj. Velike
kleti, skladilnice in mnogo stanovanj
obrestajojo kapital.

Vet pove iz prijaznosti Anton
Cvetkoč, Sr. Peter v Šenivniku
datimi. 576 5-4

Dobro žgano opeko

predpisane velikosti, prodaja-
vsako množino 414 8-2

„Delniška pivovarna“ v Žalcu.

LAMPIJONE

ZA VESELICE IN DRŽALA ZA ČAS-
SOPISE, PRIPOROČA SI. DRUŠTVOM

P. KOSTIČ V CELJU.

**Vtisnite si
podobe in ime „Ottoman“**

(cigaretni papir in strošnica) v spomin,
kar bočjo s ponarednimi zavajati
konsumenta.

Dobiva se povez, kjer ni začelo, pošilja Zvezna trgovina v Celju.

420 20-1

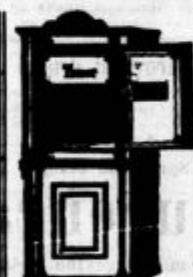
čistilnice in razno drugo orodje priporoča
trgovina z železino „MERRUR“, P. Majdič Celje.

Sogata začela travoz, cementa, vedovednih cevi in naprav, cevi
iz kamončine, voznih in komatah nepremičljivih pleht.

Najboljše poljedeljske
stroje, posebno pa

mlatilnice

za rabo na roko kakor
na vitelj (gepelj), bodisi,
da se isti goni z živino
ali vodno močjo, kakor

Najboljše, zoper ogrej
kakor tudi vsem varne

blagajne

... najboljih tovarniških
cev.

**VELIKA TRGOVINA MODNEGA PERILNEGA SUKNENEGA
IN MANUFAKTURNEGA BLAGA PO NAJNIŽJIH CENAH**
CELJE NARODNI DOM KAROL VANIČ CELJE NARODNI DOM

22 25-15

I. južnoštajer. kamnoščka industrijska družba v Celje

Novo ulico štev. 11.

Lastnik: ROBERT DREHL, ANT. KOLENC, FR. STRUPLJ.

Strošeno in omrežno kamnoščko obri, s strujnim vetrom. Podobravski atelj.

Izvedovanje vrhov obriščnih del kakor: stopale, podstojev, fasad. nastavki

I. t. d. je različnih kamnov in cementa.

Dopravljanje delavnic in podobravski ateljje za omrežno kamnoščko

dela kakor: aljsterje, pritale, obhajalnih mis, kratek in krepilj kamnov itd.

Tiskovanje cerkev, dvorov in hodnikov = kamnotam ali cementnim likom.

Izdelovanje
polihromnih plasti in res-
tirskih ter najlepj kameni
kamnovrat v vrh
..... plitkah.

Naprava
zobatih ali
rotacionih
resnikov = rokav (grubec)

Popravljanje ...
ter odstranjanje
v letu.

Obračaj, ...-vra-
nje in vtragenje
kamnov in obri.

Strošeno delovanje :=
risko je sadite kakor
tudi proračuna na za-
krivljanje brezplačno.

...-vra-
nje za
zobatih
rotacionih
resnikov v vrh
..... plitkah.

...-vra-
nje za
zobatih
rotacionih
resnikov v vrh
..... plitkah.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: Gornjigrad, Sovnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vraneško za popolno varnost vlog in na njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do nevmejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4,000.000 K.**

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in petek dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt vsak dan ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obrestujejo po **4 odstotku** in pripisuje obresti polletno k kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe iste popolnoma nad **4 odstotke obresti**.

Izposujejo pa od dne 1. januarja leta 1905 na zemljiko varnost po **4 tri četrti odstotkov**, občinam in korporacijam navedenih petih okrajov po **4 in pol odstotkov obresti**.

15. 02.-25

— Najpomembnejša delna za podjetje, brno M. 20 —

Singerjevi šivalni stroji

Vsi šivalni stroji imajo varstvene znake.

stroje so največje tvernosti ter se vsakokrat v uporabi.

Brezplačni poskup v člankovanju in vseh možnosti modernega in umetnega vozstva —

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovali z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica štev. 8. 11. 02-25

za delno
periode in
druge vrste
tudi stroje.

Velika
trpežnost in
vzorna
konstrukcija
usposablja

Ven z blagom

kadar gre sezija
proti koncu, je
moj namen, zaradi
tega prodajamo do 1. septembra po čudovito zni-
žanih cenah. Vsaki prvi
teden v mesecu velika
prodaja ostankov ..

R. STERMECKI CELJE

Trgovska trda manufakturnega in
modernega blaga na dober in drožno.

14. 02-27

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši

Narodni dom

Posojilnica ura-
duje vsak dan od
9. do 12. ure do-
poldne razun ne-
delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavezno ustanovljena,
itej sedaj nad **4100** za-
družnikov, kateri imajo vsega
nad **22.000 K** vplačanih
deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona kron hranilnih
vlog in nad

330.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od
vsakega, ako tudi ni član
zadruge ter jih obrestuje po

4 1/2 %,

posojilnica plačuje

rentni davek
sama, ne da bi ga odtegnila
vlagateljem. Posojilnica daje na
osobni ali hipotečarni kredit
proti **5 1/2 %** in **5%** obre-
stovanju. 14. 02-23

